

Roman Johan Hubert Řezáč, Dolní Police, 14. dubna 2026

Roman Johan Hubert Řezáč se narodil roku 1958 v Dolní Polici do česko-německé rodiny, která po pět století žije v témže domě.

„Bylo to vždycky tak, že jeden rodič byl vždycky půl Čech, půl Němec.“

Přesně taková byla běžná součást historické reality pohraničí před rokem 1945 zde žilo smíšené česko-německé obyvatelstvo, po válce došlo k odsunu Němců, ale smíšené rodiny existovaly dál.

Po vyučení foukačem skla v Novém Boru pracoval ve sklárně, a pak jako horník a geofyzik v uranových dolech ve Stráži pod Ralskem.

Po sametové revoluci začal hospodařit jako soukromý zemědělec. Ve své maštali chová hospodářská zvířata a obdělává pozemky, které jeho rodu patřily odnepaměti. Přestože sám odsun Němců nezažil, osud jeho rodiny jím byl hluboce poznamenán.

Roman dnes dokáže vyprávět skrz své obrazy množství příběhů svých předků i lidí, kteří kdysi žili v krajině kolem Dolní Police.

Do té malby já vlastně utíkám z tohoto světa.

Vyrůstal pouze s nejbližší rodinou — rodiči a bratrem. Dům, v němž dnes žije, nikdy neopustil. S rodinou se scházeli u stolu, který je držel pohromadě, byl nejdůležitější věcí v domě.

Když začalo hořet, tak mohlo všechno shořet, ale tahle deska nikdy.

Byl v kontaktu i se svými tetami: jedna emigrovala do Spojených států, druhá do Austrálie, kam odvezla také rodovou kroniku. Díky své babičce se Roman naučil číst kurent a překládat německé archiválie. Spolupracuje s archivy i muzei a dlouhodobě se věnuje historii svého kraje.

Jak sám říká, jeho rodina byla od padesátých let považována za „jinou“. Rodiče nebyli členy komunistické strany, doma se mluvilo německy. Pocit odlišnosti Romana provázel celý život.

Ve škole to bylo tak, že byly děti rozděleny na dvě skupiny. Jedny byly skupiny, tam seděly děti soudruhů a my jsme seděli na druhé straně.

Zajímala se o něj StB, zřejmě měli slabost pro zajímavé lidi.

Jsem se dokonce musel chodit hlásit na kriminálku každý měsíc.

Opakovaně se dostával do konfliktu s tehdejšími režimem.

Díky mimořádné znalosti místních kronik dokáže o lidech z minulosti vyprávět s neobyčejnou živostí, jako by jejich příběhy stále přetrvávaly v krajině kolem nás. Každé ráno mezi čtvrtou a šestou hodinou se za tyto dávné obyvatele modlí.

Modlím se samozřejmě za všechny zemřelé, co jsem znal a modlím se za nemocné, za duše v očistci, za všechny své dobrodince a pomocníky, za kamarády, za přátele a ono to ty dvě hodiny dá.

Roman žije jednoduše a skromně, bez internetu; jediným spojením s moderním světem je pro něj mobil a počítač.

Ale bez připojení.

Obklopují ho předměty, které po generace patřily jeho rodině, domácí zvířata, kočky, pes.

Bez přírody je život úplně prázdný.

I pavučiny s pavouky.

Pan biskup vždycky říká: „Roman, ten má sítě jenom od pavouků.“

Ve svém domě žije v tiché symbióze s minulostí. Maluje obrazy zachycující náš kraj v dobách dávných, téměř zapomenutých — v časech, které jsou jiné, ale přesto stále přítomné.